

פְּרֻשַׁת מִטּוֹת

פְּרֻשַׁת מִטּוֹת

וְכֵן הֵטף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
מִשֵּׁכֵב זָכָר (במדבר לא). שֵׁם שְׁנִינּוּ,
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין הָעוֹלָם
מִתְנַהֵג אֲלֵא בְּשָׁנֵי גְוֹנִים שְׂבָאוּ
מִצַּד הָאִשָּׁה, שְׁנִמְצָאָה חֲכַמַת לֵב.
זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שמות לה) וְכָל אִשָּׁה
חֲכַמַת לֵב בְּיָדֶיהָ טוֹו וַיִּבְיֵאוּ
מִטּוֹה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן.
וּמָה הִבְיֵאוּ? אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת
הָאֲרָגְמָן, הַגְּוֹנִים שְׂפֻלוּלִים בְּתוֹךְ
הַגְּוֹנִים.

זֶהוּ שְׂכָתוֹב (משלי לא) דְּרָשָׁה צָמֵר
וּפְשָׁתִים וַתַּעַשׂ בְּחֶפְזָה כְּפִיָּה.
וְכָתוֹב בְּיָדֶיהָ טוֹו. מָה טוֹו? אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, טוֹו בְּדִין, טוֹו
בְּרַחֲמִים. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לָמָּה
נִקְרָאָה אִשָּׁה? אָמַר לוֹ, שְׂפֻלוּלָה
בְּדִין וְכֻלּוּלָה בְּרַחֲמִים. בֵּא וּרְאֵה
שְׂאֵמֵר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אִשָּׁה
נִקְרָאת בְּדִין, עַד שְׁטוּעַמַת טַעַם
הַרְחָמִים. שְׁלֹמֹדְנוּ, מִצַּד שֶׁל
הָאִישׁ בֵּא הַלְבֵן, וּמִצַּד הָאִשָּׁה בֵּא
הָאֵדָם. טַעַם אִשָּׁה מַלְבֵן, הַלְבֵן
עַדִּיף.

וְבֵא רֵאָה, לָמָּה אֶסוּרוֹת נִשּׁוֹת
שְׂאָר עַמִּים שִׁיִּדְעוֹת מִשֵּׁכֵב זָכָר?
מִשּׁוּם שְׁשִׁנִּינוּ, יֵשׁ יְמִין וַיֵּשׁ
שְׂמָאל, יִשְׂרָאֵל וּשְׂאָר הָעַמִּים, גֵּן
עַדן וְגִיהֶנֶם, הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם
הַבָּא. יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד הַרְחָמִים,
וּשְׂאָר הָעַמִּים כְּנֶגֶד הַדִּין. וּשְׁנִינּוּ,
אִשָּׁה שְׁטַעַמָה טַעַם הַרְחָמִים,
הַרְחָמִים מִנְצָחִים. אִשָּׁה
שְׁטוּעַמַת טַעַם הַדִּין, הַדִּין בְּדִין
נִדְבָק. וְעַלִּיהֶם נִקְרָא (ישעיה נג)
וְהַכְּלָבִים עֲזִי נִפְשׁ לֹא יָדְעוּ
שְׂבָעָה.

וְעַד זֶה שְׁנִינּוּ, הַנִּבְעָלֶת לַגּוֹי,
קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֹלֵב. מָה הַכְּלָב תִּקְיָף
בְּרוּחֹו, חֲצוּפָה - אָף כָּאֵן דִּין בְּדִין
תִּקְיָף, חֲצוּפָה בְּכֹלֵא.

וְכֵן הֵטף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשֵּׁכֵב זָכָר.
תְּמִן תְּנִינּוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין הָעוֹלָם
מִתְנַהֵג אֲלֵא בְּתֵרִין גְּוֹנִין, דָּאֵתוּ מִסְטֵר אֶתְתָּא,
דְּאֶשְׁתַּפְּחַת חֲפִימַת לְבָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב,
(שמות לה כה) וְכָל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב בְּיָדֶיהָ טוֹו וַיִּבְיֵאוּ
מִטּוֹה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן. וּמֵאֵי מִתְיִין.
אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן, גְּוֹנִין דְּכֻלִּילָן בְּגוֹ
גְּוֹנִי.

הָדָא הוּא דְכָתִיב, (משלי לא יג) דְּרָשָׁה צָמֵר וּפְשָׁתִים
וַתַּעַשׂ בְּחֶפְזָה כְּפִיָּה. וְכָתִיב בְּיָדֶיהָ טוֹו.
מֵאֵי טוֹו. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, טוֹו בְּדִינָא, טוֹו
בְּרַחֲמֵי, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִמְאֵי אֶתְקֵרִיא אִשָּׁה.
אָמַר לִיה, דְּכֻלִּילָא בְּדִינָא, וְכֻלִּילָא בְּרַחֲמֵי.
תָּא חֲזִי, דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אֶתְתָּא בְּדִינָא
אֶתְקֵרִיאַת, עַד דְּאֶטְעַמַת טַעַמָא דְּרַחֲמֵי.
דְּתַנְיָא, מִסְטֵרָא דְּבַר נֶשׂ אֶתִי חוּרָא, וּמִסְטֵרָא
דְּאֶתְתָּא אֶתִי סוּמְקָא, טַעַמָא אֶתְתָּא מַחוּרָא,
חוּרָא עַדִּיף.

וְתָא חֲזִי, אִמְאֵי אֶסִירָן נֶשׂא שְׂאָר עַמִּין דִּידְעֵי
מִשֵּׁכֵבֵי דְכוּרָא. מִשּׁוּם דְּתַנְיָן, אֵית
יְמִינָא, וְאֵית שְׂמָאלָא. יִשְׂרָאֵל, וּשְׂאָר עַמִּין.
גֵּן עַדן, וְגִיהֶנֶם. עַלְמָא דָּא, וְעַלְמָא דְּאֶתִי.
יִשְׂרָאֵל לְקַבְלֵי דְּרַחֲמֵי, וּשְׂאָר עַמִּין לְקַבְלֵי
דְּדִינָא. וְתַנּוּ, אֶתְתָּא דְּאֶטְעַמַת טַעַמָא דְּרַחֲמֵי,
רַחֲמִין נְצָחָא. אֶתְתָּא דְּטַעַמָא טַעַמָא דְּדִינָא,
דִּינָא בְּדִינָא אֶתְדַבְּקַת. וְעַלִּיהוּ אֶתְקֵרִי, (ישעיה

נב יא) וְהַכְּלָבִים עֲזִי נִפְשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה.

וְעַד דָּא תְּנִינּוּ, הַנִּבְעָלֶת לַגּוֹי, קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֹלֵב.
מָה כְּלָבָא תִּקְיָפָא בְּרוּחִיהָ, חֲצִיפָא. אוּף
הָכִי דִינָא בְּדִינָא תִּקְיָפָא, חֲצִיפָא בְּכֹלֵא.

בְּתוֹכָהּ הַנִּבְעָלֶת לְיִשְׂרָאֵל, שְׁנִינּוּ, כְּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל בָּאָה מְרוּחַ אֱלֹהִים חַיִּים, שְׁכַתוּב (ישעיה נז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף. מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוּב מִלְּפָנַי, וּמִשּׁוּם כֶּף, אֲשֶׁה שֶׁהִיא בְּתוֹלָה, שְׁלֹא נִדְבָקָה בַּדִּין הַקָּשָׁה שֶׁל שָׂרָה הַעַמִּים, וְנִדְבָקָה בְּיִשְׂרָאֵל - הַרְחַמִּים מִנְּצַחִים, וְהִיא כְּשָׂרָה. וְכֹא רָאָה, כְּתוּב (תהלים פט) כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מָה זֶה חֶסֶד? הוּא אֶחָד מֵהַפְּתָרִים הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ. שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד עַל תְּנַאי שֶׁתִּבְנֶה, וְלֹא יִכְלֶה חֶסֶד מִן הָעוֹלָם, מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוּב יִבְנֶה.

מִשּׁוּם כֶּף שְׁנִינּוּ, מִי שֶׁמְכַלֶּה חֶסֶד מִן הָעוֹלָם, יִכְלֶה הוּא לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל זֶה כְּתוּב (דברים כח) לֹא תִהְיֶה אִשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, כְּדִי לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַמֵּת, וְנִעֲשֶׂה הַבְּנִין, שְׁכַתוּב עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

בְּתוֹכָהּ הַנִּבְעָלֶת לְיִשְׂרָאֵל, תְּנִינּוּ, כְּתִיב, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. מֵאִי טַעַמָּא, מִשּׁוּם דְּנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל, אֲתִיָּא מְרוּחָא דְאֱלֹהִים חַיִּים. דְּכְתִיב, (ישעיה נז טז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף. מִשְׁמַע דְּכְתִיב מִלְּפָנַי. וּבְגִין כֶּף אֲתַתָּא דֵּהִיא בְּתוֹלְתָא, דְּלֹא אֲתַדְבַּקַת בְּדִינָא קָשְׂיָא דְשָׂרָה עַמִּין, וְאֲתַדְבַּקַת בְּיִשְׂרָאֵל, רַחֲמִין נְצַחָא וְאֲתַפְשַׁרְתָּ. וְתָא חֲזִי, כְּתִיב (תהלים פט ג) כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מֵאִי חֶסֶד. הוּא חַד מִפְּתָרֵי עֵילְאֵי דְמִלְּפָא. דְּנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל קָרָא לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֶסֶד, עַל תְּנַאי דִּיתְבַּנִּי, וְלֹא יִשְׁתִּיצִי חֶסֶד מִעֲלָמָא, מִשְׁמַע דְּכְתִיב יִבְנֶה.

בְּגִין כֶּף תְּנִינּוּ, מֵאֵן דְּשַׁצִּי חֶסֶד מִעֲלָמָא, אֲשִׁתִּיצִי הוּא לְעֲלָמָא דְאַתִּי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כה ה) לֹא תִהְיֶה אִשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּגִין לְמִיעַבְד חֶסֶד עִם מִיתָא, וְאֲתַעֲבִיד בְּנִינָא, דְּכְתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

פְּרֻשַׁת וְאֲתַחֲנֵן - מֵאֲמַר קוּ הַמֵּדָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד הָכֹּא לֹא הוּוּ חֲבַרְיָא יְדַעֵי רְזָא דִּגּוֹ יַחּוּדָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל קָרְאִין דְּאוּרִייתָא רְזִין סְתִימִין עֵילְאִין אִינוּן, וְהֵאֵי קָרָא מֵאִי אִיהוּ.

פְּתַח וְאָמַר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. הֵאֵי קָרָא, אָף עַל גַּב דְּכַמָּה סְטָרִין דְּרִישְׁנָא בֵּיהּ, רְזָא דִּיַּחּוּדָא דֵּבִיהּ סְתִימָא מִעֵינִין, לְבָא אָטִים הוּא מְנִיה, דְּכַמָּה חֲפִימִין טְרִישִׁין דְּלְבָא לְעָאן, וְלֹא יְדַעִין, וְלֹא אֲדַבְּקִין. סְתִים מְחִיזוּ עֵינֵיהוֹן, וּמְסוּכְלָתְנוּ לְבִיהוֹן. תָּא חֲזִי, בְּרְזָא דִּיַּחּוּדָא אֲתָנוּן טְמִירִין, שׁוֹרִין וְתִיבִין גְּלִיפִין בְּקִיּוּמֵיהוּ.

שְׁמַע, שְׁמָא דְרְזָא דִּיַּחּוּדָא, גּוֹ טְמִירָא עֵילְאָה סְתִים, וְגִלְיָא גּוֹ גְּלִיפֵי טְמִירִין, לְסִלְקָא בְּדַרְגוּי לְאֲשִׁתְּלָמָא לְעֵילָא. שְׁמַע, בֵּיהּ תְּלִיָּא

ש"ם, ביה תלִיָא שְׁמִיעָה. שם, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ש"ב ו ב) אֲשֶׁר נִקְרָא שֵׁם.
ע', אֲשַׁנְחֻתָא דְרִישׁ שְׁתָּא וְעַד סִיפָא שְׁתָּא.

ע' טוֹבָה לְאַסְתַּפְּלָא בִּיה. בְּגִין דְּאִית עֵין טוֹבָה וְעֵין רַעָה. עֵין טוֹבָה,
מִסְטָרָא דִּימִינָא. עֵין רַעָה מִסְטָרָא דְשְׁמָא לָא. עֵין טוֹבָה, הֵינּוּ רְזָא
דְרִשִׁים בִּיה יִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סְבָא. וְאוֹקְמוּהָ, דְהִכָּא
יִשְׂרָאֵל סְבָא.

וּמָאן דְּאָמַר יִשְׂרָאֵל זּוּטָא, כִּלְא חַד. יִשְׂרָאֵל זּוּטָא שְׁפִיר, דְּעֵין סְמִיךְ בִּיה.
וּמָאן אִיהוּ. דְּכְתִיב לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו. וְדָא ו' זְעִירָא. ו' עִילָאָה,
ו' זְעִירָא כִּלְא חַד. ו' זְעִירָא, מִבּוּעָא דְבִירָא דְלָא אֲפָסִיק מְנִיָּה לְעֵלְמִין.
עַד הִכָּא אֲתַפְּרְשׁוּ אֲוֹרְחִין גְּלִיפִין בְּרְזָא דָא. מִכָּאן וְלְהִלָּאָה, רְזִי דְרְזִין
דִּיחֻדָּא שְׁלִים, כְּדָקָא חֲזִי שְׁיַעוּרָא דְלִיה שְׁיַעוּרָא לְמִיעֵבַד מְדִידִין
וְשְׁיַעוּרִין לְסְטָרִין כִּלְהוּ.

יְהוּה אֱלֹהֵינוּ יְהוּה. רְזָא דְאַרְבִּיסַר אֲתוּוּן. תִּלְת שְׁמֵהּ פְּנִימָאין, כִּלְלָא
דְכִלְלָא. רְזָא חֲדָא, עִילָא אֲמַצְעִיתָא וְתַתָּא. הִכָּא כִּלְלָא דְכָל סְטָרִין,
מֵאַתְר דְּלִית בִּיה שְׁיַעוּרָא דְאַקְרִי אֵין סוּף, עַד סִיפֵי סְטָרָא בְּתַרְאָה תַּתָּאָה
לְכָל דְרַגְיָן.

חַד לְעִילָא, אֲתַר דְשִׁירוּתָא, דְּמַתְמָן נְפָקִין שְׁבִילִין לְכָל סְטָרִין. חַד
בְּאֲמַצְעִיתָא רְזָא דְמֹשֶׁה אֲכִלִיל גְּרַמִּיה בִּיה בְּגוּ אַבְרָהָם וַיִּצְחָק. חַד
כִּלְלָא דְדוּד מְלָכָא. תִּיקוּנָא וְסַמְכָא חַד לְכִלְהוּ.

וְכַד מִתְחַבְּרִין אֲתוּוּן דְמַהִימְנוּתָא, אֲתַגְלִיִין בְּחַבּוּרָא וְקִישׁוּרָא דְכִלְלָא. תְּרִין
עֵלְמִין, עִילָאָה וְתַתָּאָה. עִילָאָה סְלָקָא עַד דְּלִית שְׁיַעוּרָא (דף ע"א) וְאֵין
סוּף. תַּתָּאָה נְחַתָּא. בְּשַׁעוּרָא עַד סוּף דְכָל דְרַגְיָן.

עֲלֵמָא עִילָאָה דְמַתְקַשְׂרָא וְסְלָקָא עַד אֵין סוּף, פְּלִיג אֲתוּוּי בְּדַרְגוּי, שְׁבַע
אֲתוּוּן, יְהוּ"ה אֵל"ה. עַד כָּאן רְזָא דְעֲלֵמָא עִילָאָה, דְּמַתְקַשְׂרָא וְסְלָקָא
עַד אֵין סוּף, וְאַתְּפְּלִיג בְּאַתוּוּי שְׁבַעָה. עֲלֵמָא תַּתָּאָה, דְּמַתְקַשְׂרָא בִּיה,
וְנַחְתָּא עַד סוּף דְכָל דְרַגְיָן, פְּלִיג אֲתוּוּי בְּדַרְגוּי שְׁבַע אֲתוּוּן, יְנ"ו יְהוּ"ה.
תִּלְת אֲתוּוּן עִילָאֵין, בְּאַרְבַּע אֲלִין, רְזָא חֲדָא, חַבּוּרָא וְקִישׁוּרָא חֲדָא, דְּלִית
בְּהוּ פִירוּדָא. וּבְגִין כֶּף לְאַרְבִּיסַר אֲתוּוּן שְׁבַעָה וְשְׁבַעָה, וְכִלְלָא חַד.

אַחַר, וְאוֹקְמוּהָ דְלִי"ת עִילָאָה וְרַב עַל שְׁאָר אֲתוּוּן. וְכֵן רִי"ש דְּאֵל אַחַר.
לְאַשְׁתְּמוּדְעָא, דְּלָא לְאַחֲלָפָא רְזָא קְדִישָׁא עִילָאָה, וְלֹאֲכִלְלָא סְטָרָא
אַחַרָא בְּהַדִּיה.